

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگردان از: حمید بهشتی

۰۴ مارچ ۲۰۱۷

تجزیه عراق

بغداد/ اربیل/ برلین – گزارش ویژه - دولت منطقه ئی مورد حمایت المان در بخش کردی زبان در شمال عراق خواهان تجزیه کشور و تأسیس کشوری مستقل می باشد. به گفته مسعود بارزانی، رئیس جمهور بخش کردستان عراق انجام همه پرسى "حق طبیعى و خداداد ملت کرد است." این مطلب به نظر وزیر امور خارجه کردستان عراق، فلاح مصطفی، مربوط به استقلال عرضی است. گفته می شود توافقاتی در این زمینه در حاشیه کنفرانس امنیتی مونیخ حاصل گشته است. بارزانی به صراحت مناطق کرد نشین سوریه و ترکیه را مشمول برنامه مربوط به تأسیس کشور نمی بیند. کارشناسان مدتهاست اخطار می دهند که احتمال دارد عراق پس از پیروزی بر حکومت اسلامی متلاشی گشته یا به جنگ داخلی دیگری دچار گردد. حکومت منطقه ئی کردستان می تواند در زمینه درخواست استقلال خود به مقدمات فراهم شده توسط المان تکیه نماید: برلین همواره به میزان قابل ملاحظه ای در حمایت از مناطق کردنشین عراق کوشیده است و از سپتمبر ۲۰۱۴ نیروهای نظامی حکومت منطقه ئی کردستان (پیشمرگه ها) را در چارچوب جنگ علیه

حکومت اسلامی آموزش نظامی داده و مسلح نموده است. برلین ملامت از جانب سازمان های حقوق بشر و کارشناسان امریکائی را به خاطر این که پیشمرگه ها که خواهان استقلال هستند، برای فراری دادن اعراب مذموم از کردستان "پاکسازی قومی" انجام می دهند، همواره مردود دانسته است.

پیش از آغاز مجدد جنگ داخلی

ناظران نسبت به تلاشی عراق یا فرو رفتن آن کشور در جنگ داخلی دیگری با جبهه های جدید، به دنبال بازپس گرفتن شهر پر جمعیت موصل مدت هاست اخطار می دهند. دلیل آن مربوط به شکاف همه جانبه اجتماعی سیاسی است که عراق از زمان هجوم نیروهای تحت رهبری امریکا در سال ۲۰۰۳ و اشغال آن کشور، دست به گریبان آن است. به تشخیص واقعه نگار المانی، وینفرید بوختا، تحلیلگر سابق ملل متحد در بغداد در یکی از نشریات آکادمی امنیت سیاسی المان کشور مزبور عملاً مدت هاست فرو ریخته و به سه بخش جدا شده است: به منطقه نفوذ شیعیان در جنوب، منطقه نفوذ اهل سنت که شامل پایتخت و مناطقی در غرب کشور باشد و قسمت های کردنشین در شمال که سر سخخانه مقابل یک دیگر قرار گرفته اند. این سه بلوک که دیگر کارشان به دشمنی سخت با یک دیگر رسیده است در حال حاضر به خاطر مبارزه با دشمن مشترک یعنی حکومت اسلامی با زحمت بسیار می توانند در کنار هم بمانند. اما این که آیا دولت مرکزی در بغداد پس از پیروزی مطلوب بر حکومت اسلامی نیز به حفظ وحدت این کشور متلاطم موفق خواهد گشت به هیچ وجه روشن نیست. و این که قدرت های مختلفی از جمله غیر از کشورهای عضو پیمان ناتو، ایران و ترکیه که علاوه بر عضویت در ناتو نقش ویژه ای را نیز بازی می کند، دخالت می نمایند کار را مشکل تر می سازد [۱]. این کارشناس المانی امور خاور میانه می افزاید: "به برداشت من جنگ داخلی در آنجا سال ها ادامه خواهد داشت." [۲]

علت جنگ داخلی

در آغاز سال بوختا به صراحت به نقش حکومت منطقه ئی کردستان در اربیل اشاره کرد. به گفته او این حکومت از زمان پذیرش قانون اساسی جدید عراق در اکتوبر ۲۰۰۵ دارای "حق خود مختاری" است که شامل بر ارتش مستقل، قانون اساسی، پارلمان و مدارس خود که به زبان کردی تدریس می نمایند می باشد [۳]، اما اکنون بر روی استقلال کامل پافشاری می نماید. در حالی که از تابستان ۲۰۱۴ در اولین حمله به حکومت اسلامی موفق به فتح منطقه نفت خیز کرکوک گشته و توانسته است قلمرو خویش را ۴۰ درصد افزایش دهد. بوختا خاطر نشان می سازد که هنوز میان بغداد و اربیل بر سر این که کرکوک به کدامیک تعلق دارد توافقی حاصل نگشته است. به نظر او "پس از آزاد سازی موصل، مسأله کرکوک یا این پرسش که مناطق فتح شده توسط کردان در موصل و اطراف آن به کی تعلق دارند، دیر یا زود می تواند موجب درگیری نظامی و علت جنگ میان بغداد و اربیل گردد."

بایگانی شده

فرصت به دست آمده برای تجزیه را حکومت منطقه ئی کردستان که تحت نفوذ خاندان بارزانی است به میزان بالایی مدیون برلین است. این امر در مورد تعاریف ذکر شده در قانون اساسی سال ۲۰۰۵ نیز مصداق دارد که خودمختاری وسیعی را تضمین نموده است: در زمان کسب توافق برای طرح ریزی قانون اساسی، یک سازمان محلی مربوط به سیاست خارجی المان که به بنیاد فرهنگی فریدریش نویمان، وابسته به حزب FDP در یکی از مجالس و سمینارهای خود سیاستمداران و کارشناسان عراقی را نسبت به "کارائی" عملی بنیاد های فدرال قانع ساخت و بدین ترتیب موجب این گشت که در نهایت حامیان دولت مرکزی را که از آغاز، بیم تجزیه مناطق تحت نفوذ کردان را داشتند به قبول حق وسیع خود مختاری راضی نمایند. [۴] در سال های بعد برلین به نحوی سیستماتیک بر روی این که اربیل را به لحاظ سیاسی و اقتصادی تقویت نماید کار کرده و بدین ترتیب از امر استقلال حمایت نموده است. این موضوع چند سال است موجب دعوا با دولت بغداد گشته است. [۵] آخرین اقدام قاطع برلین آموزش نظامی و مسلح ساختن پیشمرگه ها در چارچوب جنگ علیه حکومت اسلامی بوده است. ناظران در همان ایام آغاز این اقدامات اخطار دادند که اربیل در صورتی که دارای قوای قدرتمندی گردد اقدام به تجزیه قلمرو خود خواهد نمود: به قضاوت عبدالملک الحسینی که کارشناس سیاسی و نویسنده است "مسلح ساختن فقط کردان" به معنی "به رسمیت شناختن عملی تجزیه عراق" می باشد. زیرا در اینصورت عراق را به عنوان کشور، می باید به بایگانی سپرد. [۶]

"آنچه که عاقبت یوگوسلاوی شد"

رهبری حکومت منطقه ئی کردستان در اربیل سرانجام خواهان تجزیه مناطق کردنشین گشته است. به گونه ای که رئیس جمهور حکومت منطقه کردستان، مسعود بارزانی، جمعه گذشته در مصاحبه با یکی از روزنامجات محوری المان تأکید نمود، وی بدین خاطر به سازماندهی همه پرسی اقدام خواهد نمود: وی گفت: انجام همه پرسی "حق طبیعی و خداداد ملت کرد" است و "من فکر نمی کنم که بغداد در قبال حق طبیعی ملت ما بایستد". و "در اینصورت نیز موجب ممانعت ما نخواهد گشت". [۷] رئیس جمهور حکومت منطقه کردستان که همواره مورد حمایت برلین بوده است افزود "ما همه می دانیم که عاقبت یوگوسلاوی چه شد". این را باید پذیرفت که "مرزهای رسمی، دیگر هیچ ارزشی نداشته و به تاریخ تعلق دارند". البته وی این را نیز افزود که او به هیچ وجه تجزیه مطلوب خویش را شامل بر مناطق کردنشین سوریه یا حتی ترکیه نیز نمی داند. وی سال هاست با رئیس جمهور ترکیه، رجب طیب اردوخان، همکاری دارد. [۸] در پایان هفته اخیر وزیر خارجه حکومت منطقه کردستان، فلاح مصطفی، بر تجزیه طلبی تأکید نمود و توضیح داد، حق خودگردانی باید موضوع کار باشد: "ما باید بدین ارتباط ناسالم خود با بغداد" پایان دهیم. [۹] "استقلال" کشور نباید کنار گذاشته شود. چنان که گزارش می شود رئیس جمهور منطقه کردستان، بارزانی، در حاشیه کنفرانس امنیتی مونیخ که بدان دعوت شده بود مذاکره های مربوطه را صورت داده است - از جمله با معاون رئیس جمهور امریکا، مایک پنس. به اعلام وزیر امور خارجه حکومت منطقه کردستان، واگذاری بخشی از مناطق مفتوحه به بغداد می تواند وجه مصالحه ای برای قبول استقلال کردستان گردد.

پاکسازی های قومی

مطالبات تجزیه این گمان را تشدید می سازند که در برخی از عملیات، پیشمرگه ها در آبادی هائی که از تابستان ۲۰۱۴ - تا حدودی با حمایت تسلیحاتی المان- توانسته اند بر آنها مسلط گردند به اقداماتی که در دراز مدت طرح ریزی شده اند مربوط می شود. سازمان های حقوق بشر همواره خاطر نشان ساخته اند که پیشمرگه ها به عمد خانه های ساکنان عرب

زبان را ویران ساخته و بدین وسیله شرایط زندگی را از آنان سلب نموده اند. استناد این ادعا ۲۱ روستاست که ۱۷ تای آنها به دور کرکوک واقع اند. دلایل روشنی، به ویژه تصاویر ماهواره‌ای از دستکم ۶۲ آبادی دیگر نیز موجوداند. [۱۰] اعتراضاتی از جانب دولت المان که حامی حکومت منطقه‌ای کردستان است به فراری دادن آشکار اهالی عرب زبان مطرح نگشته اند. کارشناسان امریکائی در تابستان ۲۰۱۶ قضاوت کرده بودند که اینها مربوط به اقداماتی است در سایه جنگ به منظور پاکسازی قومی برای ایجاد کشوری کردی در آینده. [۱۱]

زیر نویس ها

[1] Wilfried Buchta: *Verfrühte Abgesänge auf den IS. Die Mossul-Offensive und ihre möglichen Folgen. Bundesakademie für Sicherheitspolitik: Arbeitspapier Sicherheitspolitik Nr. 29/2016.*

[2] Christian Böhme: "Am Ende könnte der IS profitieren". www.tagesspiegel.de 23.02.2017.

[3] Wilfried Buchta: *Die irakische Mossul-Offensive. In: Politische Studien 471, Januar/Februar 2017. S. 37-47.*

[4] S. dazu [Reformkurs](#).

[5] S. dazu [Im Windschatten des Krieges](#).

[6] "Die Kurden könnten Deutschland noch richtig ärgern". www.focus.de 23.08.2014. S. dazu [Von Kurdistan nach Alawitestan](#).

[7] "Die Tage des Iraks als Zentralstaat sind gezählt". *Frankfurter Allgemeine Zeitung* 24.02.2017.

[8] S. dazu [Ein verzweifelter Abwehrkampf](#).

[9] Mark Townsend: *Kurds offer land for independence in struggle to reshape Iraq.* www.theguardian.com 25.02.2017.

[10] S. dazu [Die Schlacht um Mossul \(II\)](#) und [Im Windschatten des Krieges](#).

[11] Sara Elizabeth Williams: *Destroying Homes for Kurdistan.* foreignpolicy.com 23.07.2015.

برگرفته از سازمان مراقب سیاست خارجی المان

۲۷ فبروری ۲۰۱۷

<http://www.german-foreign-policy.com/de/fulltext/59548>